

นพดล ประยูรสุข 2551: การเปรียบเทียบสัณฐานภาพของดินที่ใช้ปลูกพืชอาหารสัตว์ในบริเวณแอ่งโคราช
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐพีวิทยา) สาขาปฐพีวิทยา ภาควิชาปฐพีวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ศาสตราจารย์เอิบ เขียวรัตน์, Ph.D. 163 หน้า

การศึกษากการเปรียบเทียบสัณฐานภาพของดินที่ใช้ปลูกพืชอาหารสัตว์ในบริเวณแอ่งโคราช ทำการศึกษา
โดยใช้ดินที่เป็นตัวแทน 6 บริเวณ วิธีการศึกษาประกอบด้วยการวิเคราะห์พืดอนดินในภาคสนาม วิเคราะห์ตัวอย่าง
ดินในห้องปฏิบัติการทางกายภาพ เคมี แร่วิทยา จุลสัณฐานวิทยา การประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน การ
ประเมินสมรรถนะความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการประเมินความเหมาะสมของการใช้ที่ดินที่ปลูกพืชอาหาร
สัตว์

ดินที่ทำการศึกษาอยู่ในกลุ่มดิน Kandiusult, Endoaqualf, Paleustalf และ Paleudult ลักษณะดินเป็นดิน
ลิกปานกลางถึงลิกมาก วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพาและตะกอนล้างผิวดินที่อยู่บนวัสดุค้ำที่สลายตัวมา
จากหินตะกอน และวัสดุค้ำที่สลายตัวมาจากหินตะกอน สภาพภูมิประเทศเป็นลูกคลื่นลอนลาด ทุกพืดอนพบ
คราบดินเหนียวตามผนังช่องว่าง และมีกระสะสมดินเหนียวในชั้นดินล่าง พัฒนาการของดินอยู่ในชั้นปานกลางถึง
สูง เนื้อดินเป็นดินทรายถึงดินเหนียว ความหนาแน่นรวมของดินปานกลางถึงสูงมาก ($1.41-2.15 \text{ Mg m}^{-3}$) ค่า
สัมประสิทธิ์การนำน้ำของดินขณะดินอิ่มตัวด้วยน้ำช้าถึงเร็ว ($0.30-16.19 \text{ cm hr}^{-1}$) ผลวิเคราะห์ทางเคมี พบว่า
ปฏิกริยาอินทรีย์ในช่วงกรดรุนแรงมากถึงค่าจัด ($\text{pH } 4.0-8.8$) ปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำมากถึงปานกลาง
($0.29-23.60 \text{ g kg}^{-1}$) ปริมาณไนโตรเจนรวมต่ำมากถึงต่ำ ($0.03-1.67 \text{ g kg}^{-1}$) ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์
ต่ำมากถึงสูง ($0.3-24.6 \text{ mg kg}^{-1}$) ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่ำมากถึงสูงมาก ($3.5-148.0 \text{ mg kg}^{-1}$)
ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออนต่ำมากถึงสูงมาก ($0.50-35.06 \text{ cmol kg}^{-1}$) ปริมาณเบสรวมที่สกัดได้ต่ำมากถึงสูงมาก
($0.33-38.81 \text{ cmol kg}^{-1}$) ปริมาณความเป็นกรดที่สกัดได้ต่ำถึงสูงมาก ($1.00-22.54 \text{ cmol kg}^{-1}$) ค่าร้อยละความอิ่มตัว
เบสต่ำถึงสูง ($3.44-88.81\%$) ค่าการนำไฟฟ้าของดินต่ำ ($0.01-1.99 \text{ dS m}^{-1}$) โดยส่วนใหญ่มีแร่เคโอลิไนต์
และแร่เวอร์มิคิวไลต์เป็นแร่หลักในอนุภาคขนาดดินเหนียว และแร่ควอตซ์เป็นแร่หลักในอนุภาคขนาดทรายแป้ง

ผลการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินปลูกพืชอาหารสัตว์ที่ทำการศึกษา พบว่า ดินส่วนใหญ่มีความ
อุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเพียงบริเวณเดียวที่มีควมอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และผลการประเมินสัณฐานภาพของดินโดยวิธี
ประเมินสมรรถนะความอุดมสมบูรณ์ของดิน พบว่า ดินมีหน่วยสมรรถนะความอุดมสมบูรณ์ Ldeak, Chk, Ldekb,
Leak, SLeak และ Sehk และวิธีประเมินความเหมาะสมของดิน พบว่า ดินที่ทำศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง
3 บริเวณ และเหมาะสมเล็กน้อย 3 บริเวณในการปลูกพืชอาหารสัตว์ โดยมีความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร และความเป็นประโยชน์ของธาตุ
อาหารเป็นข้อจำกัดที่สำคัญ แนวทางในการจัดการดินต้องเน้นการรักษาความชื้นและปริมาณอินทรีย์วัตถุ การเลือก
ชนิดพืชอาหารสัตว์ที่ปลูก และการใช้ระบบการปลูกถั่วร่วมกับหญ้า

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก